

Διαποθμεύσεις

Οι μνήμες, όπως αυτές ανεπληρπα αποτυπώνονται στον περιβάλλοντα κόρο, αλλά και με τους τρόπους που εκείνες ανακρατούνται και αναμοχλεύονται στο υποσυνείδητο, δημιουργούν συνήθως τις αφορμές για την Γεύσω Παπαδάκη, προκειμένου να ιχνηλατεί, να ενοράται και να μεταπλάθει εικαστικά τις διαδρομές του νού και της φαντασίας, με βάση πάντα τα διαφορετικά ερεθίσματα που δέχεται κάθε φορά από μια πραγματικότητα, η οποία την προσανατολίζει ή την κατευθύνει στην ενδοσκόπιο.

Οι πυλώνες, συνήθως πόρτες από παλιά και εγκαταλελειμμένα σπίτια, λειτουργούν για την ζωγράφο ως εφαλτήριες διαποθμεύσεις. Ο άτυπος χάρτης των αποτυπωμάτων τους, οι διεργασιακές επικαλύψεις του χρόνου, οι φθορές και οι παρεπόμενες μετατροπές που τα διάφορα θυρώματα έχουν υποστεί, μεταμορφώνονται σε ένα είδος μίτου της Αριάδνης, για την Γεύσω Παπαδάκη. Γίνονται το μέσον απ' όπου περνά, από τους συνειδούς που της προκαλούν σημεία της θέασης πρός τον κόσμο του ατομικού και βαθύτερα ακόμη, του σύλλογικού ασυνείδητου. Κατ' ανάλογο τρόπο εμφανίζει και τα δέντρα της, επαναστατημένα ή πυριφλεγέθοντα, γηίνα και μεταφυσικά, να ριζώνουν ως ερωτηματικά, επιζητώντας γέφυρες ανάμεσα στα αίτια και στα αιτιατά της ύπαρξης τους, μέσα σ' ένα περιβάλλον αινιγματικό και ακατοχύρωτο, ανασφαλές και διαρκώς μετασχηματιζόμενο. Ένα περιβάλλον που παραπέμπει στα ύφαλα ξυμόσεων της ατομικής συνείδησης και του ασυνείδητου, εκεί όπου οδηγεί η μοναξιά, αλλά και η ελπίδα που πάντα αναφύεται, μέσα από τα χαλάσματα. Μέσα από τα χαλάσματα άλλωστε, αχνοφαίνονται και οι πολιτείες της ή οι τοίχοι της, με τα γωνιάσματά τους, που μεταφέρουν στις επιφάνειες τους παλιμψητες γραφές από ανακρούσματα του παρελθόντος, χειρονομίες ανερμήνευτες κι ενσωματωμένα βλέμματα που απέλειταν.

Θέλοντας η Γεύσω Παπαδάκη να αποδώσει ιδιοσυχνότητες ενός υποβλητικού κλίματος που να εξαντικειμενίζει, αφενός τις δυνατότητες στοχαστικής ανέχνευσης που αναθέτει στον θεατή, αφ' ετέρου τις αναμοχλεύσεις της ψυχικής ενδοχώρας, εστιάζει την προσοχή της στα ίδια τα υλικά και στον τρόπο που εκφραστικά τα διαπραγματεύεται.

Και την μυρμανά, 70x100 εκ.

Πρόκειται για υλικά που με επινοητικότητα και αισθαντικότητα η ζωγράφος επιλέγει, (μεταλλικές επιφάνειες, χαρτιά, διαβρωμένα ξύλα, ακρυλικούς στόκους), συμπληρώνοντάς τα συχνά με δικά της αποσπάσματα από παλαιότερα της έργα μαζί με κολλάς πολλές φορές από φωτογραφίες περιοδικών ή εφημερίδων. Τα μέσα που χρησιμοποιεί είναι συνήθως ακρυλικά χρώματα και κόλλες, ελέγχοντας την πυκνότητα ή την αραίωση του αποτελέσματος. Με την ανάλογη κάθε φορά μετέξ ουλών και εκφραστικών τρόπων, χειριζόμενη άλλοτε το πινέλο και πότε την σπάτουλα, παρεμβαίνει δημιουργικά σε όλα τα στάδια επεξεργασίας, μέχρι το τελευταίο, με ξυστάτα χαράγματα και κάποτε αποτυπώσεις χειρονομιών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η επιθυμητή αναγύριση της της Γεύσως Παπαδάκη αποκτά, από την μιά πλευρά δραματικότητα και από την άλλη, διαφάνεια πεδίου, μέσα απ' όπου ο θεατής μπορεί να διακρίνει τις εσωτερικές περιπτέτειες της γραφής που αναδεικνύει κρυμμένες εκρήξεις, αναμοχλεύσεις, οσμώσεις, επικαλύψεις ή συμβιωτικές αντιταραθέσεις μιας μορφοδυναμικής υλης, η οποία θυμίζει αποσοβημένα προς στιγμήν ηφαίστεια, άλλα πάντοτε ενεργά και σε αναμονή.

Επίκεντρο του ενδιαφέροντος της ζωγράφου, εκτός από την υπόδειξη της υπαρξιακής μοναξιάς, είναι και η επιζήτηση διαπόνδεσης ενός ανεπιβεβαίωτου και διαρκώς μετασχηματιζόμενου παρόντος, προς ένα παρελθόν που φθίνει. Από τον διαδραστικό αυτόν διάλογο, αναφύεται και η ανάγκη επικοινωνίας μέσα από μια γλώσσα αποσπασματική, διακεκομμένη, άλλοτε πληθωριστική ή αλλοτριωνόμενη, άλλα πάντοτε οργανική, που εναγωνίως αναζητεί να οικοδομήσει νέες γέφυρες, καλύπτοντας χάσματα και αποστάσεις, τις οποίες οι ρυθμοί της ζωής γεννούν, αφήνοντας ωστόσο ακατοχύρωτα τα εκάστοτε σημαίνοντα και τα αινιγματικά τους σημανόμενα.

Η εξπρεσιονιστική γραφή της Γεύσως Παπαδάκη, στις συγχωνευμένες της εντάσεις ενσωματώνει και ορισμένες συμβολικές ή αλληγορικές εκδοχές, που φορτίζουν υποδορεών τα θέματά της, εμφανίζοντας στο προσκήνιο μορφοποιήσεις συνευρέσεων του πιθανού με το τυχαίο, του παροπλισμένου με το αποκαθηλωνόμενο «γεγονός», αλλά και της ελπίδας που εναθρώσκει πίσω από τα χαλάσματα και τις διαδρομές της ερημιάς. Μέσα άλλωστε από μια

ανέλπιστη ερημιά βιώνει τις ουτοπίες των ευάλωτων «παραδείσων» του ο σημερινός άνθρωπος, την ώρα που καθίσταται δύηρος των ίδιων του των «κατακτήσεων», των υποκατάστατων της φύσης που έχει διαμορφώσει, αλλά και των αυτοματισμών μέσα απ' όπου μετωνυμικά εξοπλίζει την ζωή του, αφοπλίζομενος εντέλει υπαρξιακά ο ίδιος.

Τα τοπία της ζωγράφου προϋποθέτουν την ανθρώπινη παρουσία ή την περιλαμβάνουν, να αναπολεί, να διερωτάται, να σποχάζεται, να ερωτεύεται, να παίρνει τις τύχες στα χέρια της και μαζί την ευθύνη να αναισυντάξει, -μέσα από την αποδοχή- την καινούρια μέρα που ξημερώνει. Αχνοφέγγει άλλωστε στο βάθος του ορίζοντα των θεμάτων της Γεύσως ή στους έναστρους της ουρανούς και στα «παράθυρα» που στο στερέωμα της ανοίγει, σαν μια φωνή που έρχεται από το μέλλον, έχοντας απροσδόκητα φυτρώσει από ένα διαφορικό αναθεωρούμενο παρελθόν.

Αθηνά Σχινά
Κριτικός και Ιστορικός Τέχνης

Στην πολιτεία του νου, 100x20 εκ.